

**การศึกษาการเปิดรับข่าวสารและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์
ของมหาวิทยาลัยรังสิต**

**The Study of Exposures and Needs of Rangsit University's Student toward
Reproductive Health Project**

ชัชญา สุกุณา

Chachaya Sakuna

อาจารย์ประจำวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

Lecturer of College of Communication Arts, Rangsit University, Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtani, Thailand 12000

E-mail: chachaya.s@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารและความต้องการของนักศึกษาจากโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ของมหาวิทยาลัยรังสิตศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต 5 กลุ่มคณะวิชา จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ในการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์ของนักศึกษานั้น มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยใช้สื่อแฟลช/เฟสบุ๊ก RANGSITUNIVERSITY, THAILAND/เฟสบุ๊กกรุ๊ปข่าวสารมหาวิทยาลัยรังสิต, สื่อโปสเตอร์ภาพข่าวประชาสัมพันธ์ (ติดในลิฟท์ตามอาคารหรือได้อาคารต่าง ๆ) โดยนักศึกษาได้รับความรู้ที่เกี่ยวกับกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์จากสื่อประเภทเฟสบุ๊ก/แฟลชเฉพาะเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์, สื่อกิจกรรมที่ให้ความรู้โดยตรงเช่น การสัมมนา การอบรม หรือกิจกรรมสั้นทางการต่าง ๆ และสื่อบุคคล ในส่วนของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า ความต้องการรูปแบบการจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ ดังนี้ 1) การอบรม/การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้และทักษะ 2) การสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วม 3) การทอล์คโชว์/การแสดงละครเวที/การแสดงดนตรี/การเล่นเกมสร้างความต้องการให้จัดประเด็นของกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ ดังนี้ 1) วิธีการคุมกำเนิด 2) เวชภัณฑ์คุมกำเนิด 3) พฤติกรรมเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์นอกจากนี้ ประเภทสื่อที่นักศึกษาต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ผ่านสื่อประเภทเฟสบุ๊ก/แฟลชมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อกิจกรรมที่ให้ความรู้โดยตรงและสื่อบุคคล

คำสำคัญ: การเปิดรับข่าวสาร ความต้องการ โครงการ อนามัยเจริญพันธุ์

Abstract

The study entitled "Exposures and Needs of Rangsit University's Student toward Reproductive Health Project" aimed to investigate how the students gained access to information and what they needed from the sexual and reproductive health project. The population sample was 400 students from five faculty groups at Rangsit University. The research tool was a questionnaire and Coefficient Alpha was used for questionnaire reliability. The results were calculated by a computer program using descriptive statistics which were frequency, percentage and standard deviation to analyze the data. The results of the study were as follows. On project exposures, it was found that the students had access to the Facebook page 'RANGSIT UNIVERSITY, THAILAND' the most. The rest of them knew about the project from posters and pictures on the campus board. The majority of the population sample had found useful information about sexual and reproductive health mostly from Facebook and the project's fan page. The second option to learn about sexual and reproductive health was to join activities held by the project, for example, seminars, training programs, or recreational activities. The students also knew about the project from their friends. On the students' need for the sexual and reproductive health project, it was found that the needs of the students were that: 1) the training programs or workshops had given them insightful knowledge and skills, 2) seminars had allowed them to interact with the speaker, 3) talk shows, drama, concerts, and games included topics concerning sexual and reproductive health made the students wanted to learn more most were as follows: 1) birth control methods, 2) birth control products, and 3) risky sexual behaviors. Moreover, the students also wanted to receive information about the project and the activities from Facebook and the project's fan page the most, followed by from activities, and from friends.

Keywords: exposures, needs, project, reproductive health

1. บทนำ

ปัจจุบันสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้ามามีบทบาทกับวัยรุ่นไทยเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดการเปิดรับสื่ออย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ทั้งสื่อดีและสื่อไม่ดีที่ก่อให้เกิดการข่มขู่ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นผลเสียของวัยรุ่นต่อสังคมในวงกว้าง อีกทั้ง วัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย โดย

การศึกษาพบว่ามีหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้น สาเหตุหลักๆ มาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยไม่ใช่ถุงยางอนามัย และไม่ได้รับความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกัน ดังนั้น เรื่องเหล่านี้ควรได้รับการแก้ไขให้ทันทั่วถึง ไม่ปล่อยเป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นไทยยังขาดความรู้เกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์เป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2558)

ในปี พ.ศ. 2540กระทรวงสาธารณสุข สุขได้ประกาศนโยบายอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยให้คำนิยามคำว่าอนามัยเจริญพันธุ์ หมายถึง ภาวะความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายและจิตใจที่เป็นผลสัมฤทธิ์อันเกิดจากกระบวนการและหน้าที่ของการเจริญพันธุ์ที่สมบูรณ์ของทั้งชายและหญิง ทุกช่วงอายุของชีวิตซึ่งทำให้เขาเหล่านั้นสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558)ซึ่งวัยรุ่นน้อยคนนักจะมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ เราจะเห็นได้จากปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งร่างกายจิตใจ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเพศ โดยเฉพาะวัยรุ่นในช่วงมัธยมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาที่เริ่มมีอิสระในการใช้ชีวิตทำให้มีความเสี่ยงในเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ค่อนข้างสูง ดังนั้น จึงเกิดหน่วยงานเพื่อเฝ้าระวังและรณรงค์เรื่องสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ขึ้นในสถาบันศึกษาและมหาวิทยาลัยรังสิตก็เป็นอีกหนึ่งสถาบันการศึกษาที่รณรงค์เรื่องนี้

มหาวิทยาลัยรังสิตได้จัดตั้ง RSU Healthy Campus เป็นการพัฒนามหาวิทยาลัยรังสิตสู่การเป็น Healthy University, Healthy Campus โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ให้ดำเนินการภายใต้ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยรังสิตสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสร้างเสริมสุขภาพ โดยประเด็นเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์มหาวิทยาลัยรังสิตได้รับการสนับสนุนจากสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายโดยตรง การเสริมสร้างทักษะการ

ตัดสินใจที่มุ่งเน้นให้กลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน โดยเฉพาะเพศหญิงให้รู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง มีความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ตลอดจนสามารถใช้ทางเลือกอื่นในการจัดการกับอารมณ์ทางเพศ ทำให้กลุ่มเป้าหมายชะลอการมีเพศสัมพันธ์จนกว่าจะถึงเวลาที่เหมาะสมได้ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ โครงการ Dream Maker, โครงการบริการอนามัยการเจริญพันธุ์, ถ่ายแกนนำการจัดการอบรมอาสาสมัครแกนนำนักศึกษาในโครงการฯ, การจัดตั้ง Friendly Corner เป็นศูนย์ให้การปรึกษาและบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เป็นต้น

การเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นักศึกษาแต่ละคนจะสามารถรับรู้ถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของการรณรงค์และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเปิดรับสื่อไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดย Klapper (1963) กล่าวว่า การเลือกบริโภคสื่อมวลชนนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์และความต้องการในการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ ผลของการสื่อสารจะเป็นอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับตัวผู้รับสารเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “การเปิดรับข่าวสารและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ของมหาวิทยาลัยรังสิต” ทั้งนี้สามารถนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้เป็นแนวทางสร้างสรรค์โครงการหรือกิจกรรมในการรณรงค์ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นแนวทางในการสร้างทัศนคติที่ดีและจิตสำนึกเกี่ยวกับดูแลตนเองด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาจากโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ของมหาวิทยาลัยรังสิต

2. เพื่อศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ของมหาวิทยาลัยรังสิต

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตระดับปริญญาตรี 5 กลุ่มคณะวิชาในภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ในจำนวนที่เท่ากัน คือ กลุ่มคณะวิชาละ 80 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านในการตรวจพิจารณาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และนำข้อคำถามที่ได้ต่ำกว่า 0.8 มาปรับปรุงแก้ไข นอกจากนี้มีการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach (1990) (บุญชมศรีสะอาด, 2535) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นในมาตรวัดตัวแปรความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตมีต่อโครงการอนามัยการเจริญพันธุ์เท่ากับ 0.88 จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด และใช้มาตรวัด Likert scale แบบ 5 ตัวเลือกโดยแบ่งเนื้อหาของคำถาม เป็น 3 ตอน ดังนี้

3.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2.2 ตอนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

3.2.3 ตอนที่ 3 ความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต มีต่อรูปแบบการจัดโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยให้ผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บตามอาคารเรียนต่าง ๆ แยกตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ โดยได้แบบสอบถามคืนเต็มจำนวน ทั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลเชิงสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากข้อมูลเบื้องต้น พบว่า เหตุผลที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์เพื่อนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมมาประยุกต์ใช้กับการเรียนและการใช้ชีวิตซึ่งนักศึกษาได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์เกี่ยวกับการให้ข้อมูลความรู้ที่จำเป็นต่อการเรียน การทำกิจกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันในส่วนของผลการวิจัยตามตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

4.1 การเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์พบว่า นักศึกษาเปิดรับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้

ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้แก่ สื่อแผ่นพับ/เฟสบุ๊ก RANGSITUNIVERSITY, THAILAND/เฟสบุ๊กกรุปข่าวสารมหาวิทยาลัยรังสิตคิดเป็นร้อยละ 74.46 โดยนักศึกษาได้รับความรู้ที่เกี่ยวกับกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์จากสื่อประเภทเฟสบุ๊ก/แผ่นพับเฉพาะเรื่องความรู้เกี่ยวกับเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์คิดเป็นร้อยละ 38.75

4.2 ความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์มหาวิทยาลัยรังสิต พบว่าความต้องการรูปแบบการจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 ได้แก่ การอบรม/การอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้และทักษะคิดเป็นร้อยละ 46.66 อันดับที่ 2 ได้แก่ การสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วมคิดเป็นร้อยละ 33.16 อันดับที่ 3 ได้แก่ การทอล์กโชว์/การแสดงละครเวที/การแสดงดนตรี/การเล่นเกมสติกคิดเป็นร้อยละ 33.05

ความต้องการในเรื่องประเด็นของกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 ได้แก่ วิธีการคุมกำเนิดคิดเป็นร้อยละ 52.12 อันดับที่ 2 ได้แก่ เชนกษณ์คุมกำเนิดคิดเป็นร้อยละ 38.32 อันดับที่ 3 พฤติกรรมสุ่มเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์คิดเป็นร้อยละ 30.48 นอกจากนี้ นักศึกษาต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ในวันเสาร์-วันอาทิตย์ ในระยะเวลาหนึ่งวัน และนักศึกษาต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ภายในมหาวิทยาลัยอย่างไรก็ตาม นักศึกษาต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ผ่านสื่อประเภทเฟสบุ๊ก/แผ่นพับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.53 รองลงมา คือสื่อกิจกรรมที่ให้ความรู้โดยตรงคิดเป็นร้อยละ 19.08 และสื่อบุคคลคิดเป็นร้อยละ 15.62 ตามลำดับ

5. การอภิปรายผล

นักศึกษาเปิดรับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสื่อเฟสบุ๊ก โดยได้รับความรู้ที่เกี่ยวกับกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ซึ่งสื่อออนไลน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นในยุคสมัยนี้เป็นอย่างยิ่งเมื่อนักศึกษาต้องการหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะเริ่มต้นการหาข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ตหรือสื่อออนไลน์ก่อนเสมอ โดยเฉพาะเรื่องเพศศึกษา และเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล งามสง่า (2552) ศึกษาเรื่อง ความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านเพศศึกษาทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาต้องการข่าวสารด้านเพศศึกษาผ่านอินเทอร์เน็ตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านโรคติดต่อทางเพศ โดยเฉพาะโรคเอดส์ และคิดว่าเป็นเรื่องที่วัยรุ่นควรรู้ซึ่งรูปแบบข้อมูลข่าวสารด้านเพศศึกษาทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการข้อมูลใหม่ น่าเชื่อถือ น่าเสนอหลากหลาย ระบุแหล่งที่มาของข้อมูลและมีผู้ดูแลรับผิดชอบที่สามารถติดต่อได้ ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านเพศศึกษาทางอินเทอร์เน็ต โดยความรู้ที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ การตั้งครรภ์ การคุมกำเนิด โรคทางเพศ ความบกพร่องทางเพศ ความผิดปกติทางจิตเกี่ยวกับเพศ การเบี่ยงเบนทางเพศ และเพศกับปัญหาสังคมดังจะเห็นได้ว่า ข้อมูลเหล่านี้เป็นสิ่งที่นักศึกษาต้องการเปิดรับ เมื่อนักศึกษาไม่กล้าที่จะปรึกษาบุคคลผู้ใกล้ชิดตัวอย่างเช่น เพื่อสนิทหรือครอบครัว สื่ออินเทอร์เน็ตหรือสื่อออนไลน์จึงเป็นสื่อหลักที่นักศึกษาต้องการค้นหาหาข้อมูล

ความต้องการรูปแบบการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า นักศึกษาเลือกการอบรม/การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้และทักษะเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากอบรมเชิงปฏิบัติการ

ทำให้ นักศึกษามีความสามารถสัมผัส และเรียนรู้จากประสบการณ์ในการฝึกอบรม ตอบสนองความอยากรู้อยากลองที่เป็นธรรมชาติของวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาลิณี จุโฑปะมา (2542) กล่าวเกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยาของวัยรุ่นว่า วัยรุ่นเป็นวัยอยากรู้อยากลอง อยากเห็น เด็กเรียนรู้มาจากการมองเห็น เลียนแบบและลงมือทำโดยอาศัยการลองผิดลองถูก และคอยสังเกตจากปฏิกิริยาจากคนรอบตัว เช่น เมื่อพูดคำหยาบแล้วถูกตำหนิ พฤติกรรมดังกล่าวจะลดลง แต่ถ้าพูดจาไพเราะแล้วได้รับการชื่นชมจะยิ่งส่งผลต่อพฤติกรรมนั้น ๆ การอบรมเชิงปฏิบัติการนั้นเป็นกิจกรรมที่ดีสำหรับการณรงค์ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2542) กล่าวว่า การรณรงค์มักมีการจัดการสื่อและประสานการแลกเปลี่ยนข่าวสารให้ต่อเนื่องหนักเบาตามสิ่งที่ต้องเน้นมากน้อยต่าง ๆ อย่างสอดคล้องกันตลอดช่วงการปฏิบัติการณ์ (Target Audience) การรณรงค์ที่ดีจะเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้สื่อแต่ละชนิด เช่น การเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ การจัดอบรม เผยแพร่มากขึ้นตามช่วงจังหวะที่เหมาะสม ทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบในการแลกเปลี่ยนข่าวสารจนถึงสื่อขึ้นไปยังกลุ่มเป้าหมาย และมีการป้อนกลับข้อมูลจากบุคคลเป้าหมายอย่างต่อเนื่องจึงจะเกิดผลการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติได้ ดังนั้น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการนอกจากจะช่วยให้ นักศึกษาได้เรียนรู้ ทดลองปฏิบัติจริงแล้ว ความรู้สึกรู้อยากลองที่นักศึกษาที่มีต่อเรื่องเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์ก็ยังได้ทดลองปฏิบัติในสถานการณ์ที่ไม่เสี่ยง และนักศึกษาไม่ต้องไปทดลองในสถานการณ์จริงที่อาจก่อให้เกิดความสับสนในเรื่องต่าง ๆ ขึ้นได้

ความต้องการให้จัดประเด็นของกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า ประเด็นเรื่องการคุมกำเนิดมาเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากยุคสมัยนี้สิ่งช่วย

กระตุ้นความต้องการในเรื่องเพศของวัยรุ่นมีมากมายจึงไม่แปลกที่ นักศึกษาต้องการความรู้ในการคุมกำเนิดสอดคล้องกับแนวคิดของเรณูมาศ มาอุ่น และ วรวิทย์ อรรถโกวิทาศรี (2548) กล่าวเกี่ยวกับธรรมชาติของวัยรุ่นไว้อย่างน่าสนใจว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นอย่างมาก และการคบเพื่อนเป็นการเรียนรู้ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น วัยรุ่นเป็นวัยที่มีภาวะร่างกายกำลังเข้าสู่การเจริญเติบโตเต็มที่ การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้ร่างกายเกิดความเรียกร้องต้องการต่อความรู้สึกทางเพศโดยธรรมชาติ หากไม่รู้จักระวังตัวหรือควบคุมตัวเองอย่างเหมาะสมมีโอกาสจะเกิดปัญหาได้ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของอุไร สุมาวิธรรม (2545) กล่าวว่า ในระยะวัยรุ่นต่อมเพศจะผลิตฮอร์โมนเพศ ทำให้เด็กเกิดแรงขับและมีความต้องการทางเพศ เกิดความกระวนกระวายใจ และพยายามหาทางตอบสนองความต้องการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมลงามสง่า (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านเพศศึกษาทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงพบว่า นักศึกษารามคำแหง มีความต้องการความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การคุมกำเนิด โรคทางเพศ ความบกพร่องทางเพศ ความผิดปกติทางจิตเกี่ยวกับเพศ การเบี่ยงเบนทางเพศ และเพศกับปัญหาสังคม จากประเด็นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในยุคปัจจุบันนี้ การหามักศึกษามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องที่ยาก เนื่องจากสิ่งช่วยยั้งยั้งหลายผ่านกลุ่มเพื่อนและสื่อสารมวลชน ดังนั้น ความรู้ที่ควรนำเสนอให้แก่กลุ่มวัยรุ่นคือเรื่องของการป้องกันตัวเองไม่ให้อยู่ในภาวะเสี่ยงของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และการคิดโรคทางเพศสัมพันธ์ ดังนั้น ความรู้ในเรื่องของการคุมกำเนิดและการใช้ถุงยางอนามัยจึงเป็นประเด็นที่นักเรียนควรต้องหยิบยกมาใช้ในการสื่อสารเรื่องของอนามัยเจริญพันธุ์

ประเภทสื่อที่นักศึกษาต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า สื่อประเภทเฟสบุ๊ก/แฟนเพจเป็นสื่อที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด แต่ที่น่าสนใจคือ สื่อบุคคล ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสื่อสำคัญที่นักศึกษาต้องการอาจเป็นเพราะการสื่อสารเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน วัยรุ่นบางคนยังเกิดอาการเขินอายที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ดังนั้น สื่อบุคคลจึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจ โดยสื่อบุคคลผู้ให้คำปรึกษาจะวางสถานะตัวเองเป็นที่ หรือเพื่อนกับกลุ่มวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นสามารถมั่นใจและเชื่อใจได้ สอดคล้องกับ ทฤษฎี ของ DeHeur (1966) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้รับสารกับบุคคลอื่นในสังคมในลักษณะของกลุ่มปฐมภูมิหรือทุติยภูมิซึ่งเป็นความสัมพันธ์ใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงานหรือในครอบครัว และวงศาคณาญาตินี้จะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดน้อยกว่าอีกทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ Roger and Shoemaker (1971) กล่าวว่า ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใด เกิดการยอมรับในสารที่เสนอออกไปหรือจะทำการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพที่สุดเพื่อให้มีการยอมรับสารนั้น ควรที่จะใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนี้จะมีประโยชน์มากในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดและตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจ

6. บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารและความต้องการของนักศึกษาจากโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ของมหาวิทยาลัยรังสิตศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต 5 กลุ่มคณะวิชา จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษา

เปิดรับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้แก่ สื่อแฟนเพจ/เฟสบุ๊ก RANGSITUNIVERSITY, THAILAND/เฟสบุ๊ก ระบุว่าข่าวสารมหาวิทยาลัยรังสิตด้านความต้องการรูปแบบการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้แก่ การอบรม/การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้และทักษะความต้องการให้จัดประเด็นของกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้แก่ วิธีการคุมกำเนิด และต้องการให้ประชาสัมพันธ์โครงการด้านอนามัยเจริญพันธุ์ผ่านสื่อประเภทเฟสบุ๊ก/แฟนเพจมากที่สุด โดยมีข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.1.1 ผลวิจัย พบว่า สื่อบุคคลยังเป็นสื่อที่นักศึกษาได้รับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์อยู่ในอันดับสุดท้าย แต่ความต้องการสื่อบุคคลในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์กลับอยู่ในอันดับที่สาม ดังนั้น ควรเพิ่มกิจกรรมที่ใช้สื่อบุคคลในการเผยแพร่ความรู้ เช่น จัดอบรมอาจารย์-เจ้าหน้าที่แต่ละคณะภายในมหาวิทยาลัยเพื่อฝึกให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา หรือจัดอบรมนักศึกษาแกนนำเพื่อให้เป็นสื่อบุคคลในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ให้แก่เพื่อนนักศึกษาต่อไป

6.1.2 ผลวิจัย พบว่า นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ใน สื่อ แฟนเพจ / เฟสบุ๊ก RANGSITUNIVERSITY, THAILAND/เฟสบุ๊ก ระบุว่าข่าวสารมหาวิทยาลัยรังสิตมากที่สุด ดังนั้น ผู้จัดทำโครงการฯ ควรใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook เป็นสื่อหลักในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยอาจตั้งแฟนเพจเฟสบุ๊กของตัวเองขึ้นมาแล้วกระจายข่าวสารต่อไปยัง แฟนเพจ / เฟสบุ๊ก RANGSITUNIVERSITY, THAILAND เป็นต้น

6.1.3 ผลวิจัย พบว่า นักศึกษา ต้องการให้ จัดรูปแบบกิจกรรมการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เป็นอันดับที่หนึ่ง ได้แก่ การอบรม/การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้และทักษะ ดังนั้น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจแก่นักศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่ง

6.1.4 ผลวิจัย พบว่า นักศึกษา ต้องการความรู้ เรื่องวิธีการคุมกำเนิดมากที่สุด ดังนั้น ควรสอดแทรก ความรู้เรื่องวิธีการคุมกำเนิดโดยเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อกิจกรรม การอบรมเชิงปฏิบัติการ สื่อบุคคล และนำเสนอที่นักศึกษาต้องการความรู้รองลงมาจากการคุมกำเนิด ได้แก่ เวชภัณฑ์คุมกำเนิดและพฤติกรรม สุขุมเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์มาผนวกรวมกัน เพื่อให้ เนื้อหา และรูปแบบกิจกรรมมีประเด็นมากยิ่งขึ้น

6.1.5 ผลวิจัย พบว่า นักศึกษา ต้องการให้ จัดกิจกรรมในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด ดังนั้น ผู้ดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมควรจัดกิจกรรมในวันเสาร์-อาทิตย์เพื่อไม่ให้กระทบต่อเวลาเรียนของนักศึกษา

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนักศึกษาทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในเรื่องความต้องการของ นักศึกษาต่อกิจกรรมความรู้อนามัยเจริญพันธุ์

6.2.2 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัย ความต้องการของกิจกรรมในภาพรวม ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาในหน่วยย่อย โดยเลือกศึกษาในแต่ละ กิจกรรมของโครงการว่ามีความสัมฤทธิ์ผล หรือเพื่อหา ความต้องการของนักศึกษาต่อรูปแบบของแต่ละกิจกรรม เป็นต้น

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณสมาคมวางแผนครอบครัว แห่งประเทศไทยฯ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ (สปสช.) ที่ให้ความอนุเคราะห์ทุนสนับสนุน การวิจัยขอขอบพระคุณ รศ.ดร.กฤษณ์ ทองเลิศ ผศ.ดร.บุปผา บุญสมสุข และดร.พงศ์ภัทร อนุมิตราชกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต ในฐานะผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำซึ่ง เป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือในการ วิจัย และขอบคุณนักศึกษาแกนนำ และนักศึกษาที่เข้า ร่วมโครงการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ และให้ความ ร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

8. เอกสารอ้างอิง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2558). การ ให้บริการการอนามัยเจริญพันธุ์: คู่มือสำหรับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ ทหารผ่านศึก.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2558) ท้อง แท้ง ทั้ง ดิดโรด ปัญหาแม่วัยรุ่น เรื่องเก่าที่ยังน่าห่วง. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2558, จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เว็บไซต์: www.thaihealth.or.th

นฤมล งามสง่า. (2552). ความต้องการข้อมูลข่าวสาร ด้านเพศศึกษาทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยี สื่อ สาร มวลชน คณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2542). การสื่อสาร-รณรงค์เชิง
ยุทธศาสตร์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์เน้น
การเจาะจงกลุ่มและมีส่วนร่วม.
กรุงเทพมหานคร : ธีวเน็ยว.

บุญชมศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น.กรุงเทพฯ:สุ
วีรยาศาส์น.

มาลีนี จุโทปะมา. (2542). จิตวิทยาและการแนะแนว
เด็กวัยรุ่น. บุรีรัมย์ : บัณทิตวิทยาไสย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เรณูมาศ มาอุัน และวรวีทย์ อรรถโกวิทชาติ. (2548).
หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สุข
ศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพล
ศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร :พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

อุไร สุมาริธรรม. จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กวัยรุ่น.
(2545). นครศรีธรรมราช : คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.

Defleur, Melvin Lawrence. (1966). Theories of mass
Communication. New York: Mckay.

Klapper, Joseph T. (1963). The Social Effect of Mass
Communication. Edited by Wibur Schramm.
New York: Basic Book, Inc.,

Rogers and Shoemaker. Communication of
Innovation: a cross-cultural approach.
(1971). New York : The Free Press.